

GENNAGYIJ AJGI

Íme: az Egy-Szakadék

Krzysztof Kamil Baczynski emlékének

1.

*micsoda nyugalmasság
szél a szakadék fölött Szakadéknak-szégyentelen-Emberektől –
Ígynevezett
végezetül is a Mélységeknek-Őfőméltósága – maga a mélységes
nyugalom
omlani-Méltóságos: nem jelez semmit sem az Egy-ség
(e pillanatfokig
megállapodva:
szél
szakadék fölött)*

2.

*szél
akár a sóhaj habogy Senki-és-Semmi-etlenül utalunk
szellemásra (másságának mása)
Ősteremtésű-Auschwitz-mély-Társas – az Összemberi
Gondolkodás-árok-ordítása
szél
végigálmodtalan álom
szimatolja (a lelket mint kisdetek vérének zászlóként
nyáladzva-lobogtatja)
szüntelen szimat-zaba kutyalihégés
a szakadék-torka
torok-szakadék:
és csak ebből a cseppfolyós-lényegű-„éltek-éldegéltek”-ból
mely Vala-Ki-hez való ősi visszatérés (mikor már tetemként
elragyogott mindennek fölöt
a megnevezés! – fölragyog
a nyomtalanság – a kihúnnyás nyomában)*

oh ez
 a mindig
 visszatérő
 Eső

3.

oh csöndesség
 nem szeméremetlenkedtem
 sosem teveled – csönd
 ki most úgy szólsz hozzám
 mint lélek-Hamvödör
 halhatatlanná-magasztosult-fény-
 sóhaja (ím: ilyen igaz
 szépségként
 vagy jelen
 most csöndesség)

4.

szél
 mi bevégeztük ám – a szakadékból
 kiviráglik a szégyenhez hasonló Valami
 szél miként a kisdéd-Baczynski gügyögése (itt nektek íme
 a virágocska-amolyan-hatalmas fölmagasztosuló
 remegés-hieroglifaként – most hát mint szégyentelen
 gyermek-sebesítés – idetörékenyül)
 szél
 a szakadék fölött
 bevégeztetett
 az Ős-Szóabálók-Emberiség-Istenének-tökéletesség-fogsora is
 tökéletességet vicsorog a füveknek és madaraknak
 és Vala-ki-nek
 jeleit sem
 billogozhatja villanthatja
 vég-Pusztaságul
 a szél
 (elragyogás)

földi: nevesincssége
 annak-a-minek-vagy-kinek-Akit-megnevezni-már-késő-badarság!
 Annak: kit eltávolítottságába zártunk) –
 inkább a csontok világítanak mint szemek fénye az arc
 fölött (és pontatlan-meg-széttagolt-valamiféle
 szóhasonlatosság
 a szégyentelenség végső kifinomultságaként
 marva-Mit-de-marva – egyre és egyre finomabban! –
 bevégeztetett) – a szél a szakadék fölött –
 bevégeztetett
 a szakadék fölött
 1984

Mező-Oroszhon: búcsúzás

Gyorsan ez is kiderült már.
 D. R.

de hazát szeretni – nem nézvést Engem
 szólalt meg bennem hirtelen
 és újraéledt egy nyirkos ország
 árkaiból – léleksírással
 úgy ködlött legbennem: mint sosem – a síkság
 hol a Szentháromság gomolyogta a bizonyságokat –
 (mint eme
 csillagok
 följövetelét
 viselted: nőttél te – Álommá!) –
 ez szólalt akkor éjjel (mert szó sincs – Szóttalan):
 az árvaság – csak: köd – maréknyi! –
 lenni lehet világ-szeműen tölgyes-menet-dalosan
 és sírni napként (netán – lélek nélkül is)
 de mezőnek – lenni – azt jelenti hogy: szabadnak
 1980

Búcsú a templomtól

még mire emlékszem?

*Most – csak hogy az ablak-szemek egyre üresebbek
(mindegyre: van szél vagy nincs
süt a nap vagy nem süt):*

*mintha – a n n a k k i h i r d e t ő i
volnának hogy már nem k a p c s o l a t
ők ezzel az elhagyott térséggel! –*

és előjóslatként belép a Hallgatás:

*egyetlen-egység – mező-országban
(egyre egészebb kipusztultságával):*

:

talán – az e g y e d ü l i Templom

1982

VERESS MIKLÓS fordításai

Hunnadi Az-Aki

Így hívták volna Csúvasföldön a *Sámán fiát*, ha éppen magyarnak születik. A távoli kis nép ugyanis éppúgy a hunoktól eredezteti magát, mint mi is, ám az Aj-gi név azt jelenti: az-aki. A pravoszláv keresztelőn azonban nem jöhetett számításba a *Hunnadi* – ezért zengzetes orosz változatát adták a falusi sámák fiának: Gennyadij. Így a sorsot meghatározza a név, főként, ha mögötte az ősi! Gennagyij Ajgi a modern orosz – mert mesterei tanácsára kitanulta ezt a puskin, lemontovi, jeszenyini nyelvet is – költészet sámánkodó megújítója lett. Ezért nehéz fordítani: a titkokat beszéli el, ha úgy tetszik: *apanyelvén*. Közben pedig egyszerre pogány és keresztény, csúvasul orosz és franciául szürrealista: AZ-AKI.

1934-ben született, apja tanító volt az akkori Szovjetunió kis Csúvasföldjén. 1943-ban – úgymond – hősi halált halt. Tehetséges fiát 1953-ban fölvtették a Moszkvai Irodalmi Intézetbe, ahol később – 1960 körül – már oroszul is megtanult költészetet művelni. Népének viszont csúvasul adta át az első igazán világirodalmi antológiát, a francia költészetből, melyet a szimbolisták szeretete hozott létre, de végül Villontól Pierre